Magdalena Wielechowska
Podróże w czasie. Program nauczania historii w szkole podstawowej.
Autor: R. Tocha

Zielonki-Parcela, 2.09.2020 r.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA OCENY KLASYFIKACYJNE
Z PRZEDMIOTU HISTORIA DLA ODDZIAŁU 4b
NA ROK SZKOLNY 2020/2021

Na podstawie rozdziału V Statutu Szkoły Podstawowej w Zielonkach-Parceli ustala się poniższe wymagania.

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny					
Ocena śródroczna					
Temat lekcji	Poziom konieczny **ocena dopuszczająca**	Poziom podstawowy **ocena dostateczna**	Poziom rozszerzający **ocena dobra**	Poziom dopełniający **ocena bardzo dobra**	Poziom wykraczający **ocena celująca**
1. Co to jest historia?	Uczeń rozumie: • pojęcia: historia (dzieje), historyk. Uczeń potrafi: • wyjaśnić, w jakim celu poznaje się historię.	Uczeń rozumie: • pojęcie: historia prywatna, • konieczność poznawania historii w sposób chronologiczny. Uczeń potrafi: • wyjaśnić, czym zajmuje się historyk, • podać przykłady wydarzeń należących do historii prywatnej.	Uczeń rozumie: • pojęcia: historia rodzinna, historia państw. Uczeń potrafi: • podać przykłady wydarzeń należących do historii rodzinnej.	Uczeń rozumie: • historię jako cykl zmian dokonanych przez człowieka. Uczeń potrafi: • podać przykłady wydarzeń należących do historii państw.	Uczeń potrafi: • opisać Kraków w różnych okresach historycznych.
2. O mierzeniu czasu	Uczeń zna: • sposób mierzenia	Uczeń zna: • wydarzenie, które			

	czasu, którym posługują się ludzie w Europie, • rzymski sposób zapisu cyfr i liczb. Uczeń rozumie: • pojęcia: oś czasu, nasza era (n.e.), przed naszą erą (p.n.e.), wiek (stulecie), tysiąclecie, zegar, • zasady ustalania wieku i połowy wieku dla danego wydarzenia historycznego. Uczeń potrafi: • określić wiek i połowę wieku dla danego wydarzenia historycznego.	dało początek obowiązującemu w Europie systemowi datacji. Uczeń rozumie: • pojęcie: kalendarz, • dlaczego korzystamy z osi czasu. Uczeń potrafi: • obliczać upływ czasu między wydarzeniami historycznymi i umieszczać je na osi czasu.	Uczeń rozumie: • pojęcie: chronologia, • znaczenie umieszczania wydarzeń w kolejności chronologicznej. Uczeń potrafi: • wyjaśnić, w jakim celu mierzy się czas.	Uczeń potrafi: • wymienić poznane typy zegarów.	Uczeń potrafi: • opowiedzieć historię zegarów.
3. Jak poznać przeszłość?	Uczeń zna: • podział źródeł historycznych. Uczeń rozumie: • pojęcia: źródła historyczne, źródła pisane, źródła materialne, źródła ustne.	Uczeń rozumie: • pojęcia: archeologia, archeolog, muzeum.	Uczeń rozumie: • pojęcia: wykopaliska archeologiczne, kronika, • związki między archeologią a historią.	Uczeń zna: • przykłady muzeów. Uczeń rozumie: • pojęcie: dziedzictwo historyczne, • rolę, jaką w poznawaniu historii odgrywają źródła	Uczeń zna: • okoliczności powstania i upadku osady w Biskupinie.

	Uczeń potrafi: • podać przykłady źródeł pisanych i materialnych.	Uczeń potrafi: • opowiedzieć, na czym polega praca historyka, • przedstawić zadania muzeów.	Uczeń potrafi: • opowiedzieć, na czym polega praca archeologa, • podać przykłady odkryć dokonanych przez archeologów.	historyczne. Uczeń potrafi: • wyjaśnić, w jaki sposób badania archeologiczne przyczyniają się do poszerzenia naszej wiedzy o przeszłości, • wyjaśnić, dlaczego trzeba chronić dziedzictwo historyczne.	Uczeń potrafi: • opowiedzieć o odkryciach dokonanych przez archeologów w Biskupinie.
4. Moja rodzina	Uczeń zna: • nazewnictwo stosowane do określenia relacji między poszczególnymi członkami rodziny. Uczeń rozumie: • pojęcia: rodzina, krewny, przodek. Uczeń potrafi: • na przykładzie własnej rodziny wymienić osoby wchodzące w skład rodziny małej i rodziny wielkiej.	Uczeń zna: • tradycje własnej rodziny. Uczeń rozumie: • pojęcia: rodzina mała, rodzina wielka, pamiątka rodzinna, tradycje rodzinne. Uczeń potrafi: • określić związki pokrewieństwa między poszczególnymi członkami rodziny, • wymienić przykłady pamiątek rodzinnych.	Uczeń rozumie: • pojęcia: genealogia, drzewo genealogiczne. Uczeń potrafi: • opowiedzieć o wydarzeniu z historii swojej rodziny, • wyrazić opinię na temat gromadzenia pamiątek rodzinnych	Uczeń zna: • sposoby umożliwiające poznanie historii rodziny. Uczeń rozumie: • znaczenie zdjęć i innych pamiątek rodzinnych jako źródeł historycznych. Uczeń potrafi: • wyjaśnić, w jaki sposób można poznać historię swojej rodziny.	Uczeń potrafi: • sporządzić drzewo genealogiczne swojej rodziny.

			i kultywowania tradycji rodzinnych, • opowiedzieć o własnej pamiątce rodzinnej.		
5. Ojczyzna małych ojczyzn	Uczeń zna: • sąsiadów Polski, • nazwy regionów wchodzących w skład Polski. Uczeń rozumie: • pojęcia: region, ojczyzna, mała ojczyzna, patriotyzm. Uczeń potrafi: • wskazać na mapie Polskę i jej regiony, • posługiwać się planem miejscowości.	Uczeń zna: • lokalizację największych zabytków w Polsce, • zabytki i wydarzenia związane z historią własnej miejscowości, Uczeń potrafi: • opisać główne regiony Polski, • wyjaśnić różnicę między małą ojczyzną a ojczyzną, • wskazać na mapie miejscowość, w której mieszka.	Uczeń zna: • znane postacie i legendy związane z historią własnej miejscowości, • herb własnej miejscowości. Uczeń rozumie: • rolę, jaką w życiu człowieka odgrywa mała ojczyzna. Uczeń potrafi: • opisać swoją małą ojczyznę.	Uczeń potrafi: • podać podstawowe informacje na temat ukształtowania powierzchni kraju, • powiązać najważniejsze zabytki i symbole kultury polskiej z właściwymi regionami i wskazać je na mapie, • zebrać informacje o własnej miejscowości.	Uczeń potrafi: • przedstawić zalety i wady ukształtowania powierzchni Polski.
6. Polskie symbole i	Uczeń zna:	Uczeń zna:			

święta narodowe	• postacie: Jana Henryka Dąbrowskiego, Józefa Wybickiego, • oficjalną nazwę państwa polskiego, • polskie symbole narodowe. Uczeń rozumie: • pojęcia: symbole narodowe, flaga, godło, hymn państwowy (narodowy). Uczeń potrafi: • zachować odpowiednią postawę wobec polskich symboli narodowych, • wymienić najważniejsze święta narodowe, • odśpiewać trzy zwrotki i refren *Mazurka Dąbrowskiego*.	• najważniejsze miejsca pamięci narodowej. Uczeń rozumie: • pojęcia: rzeczpospolita (republika), obywatel, miejsce pamięci narodowej, święto narodowe. Uczeń potrafi: • zlokalizować lokalne miejsca pamięci narodowej.	Uczeń potrafi: • wyjaśnić, co zadecydowało o nadaniu konkretnym terenom, budowlom i obiektom statusu miejsc pamięci narodowej, • opisać najważniejsze miejsca pamięci narodowej, • wyjaśnić, z jakimi wydarzeniami są związane miejsca pamięci narodowej, • wyjaśnić, dlaczego obchodzimy święta narodowe.	Uczeń potrafi: • wymienić najważniejsze miejsca pamięci narodowej i wytłumaczyć ich znaczenie, • wytłumaczyć znaczenie najważniejszych świąt narodowych.	Uczeń potrafi: • opisać lokalne miejsca pamięci narodowej.
7. Legendy o początkach Polski	Uczeń zna: • najważniejsze legendy związane z początkami Polski. Uczeń rozumie: • pojęcia: plemię, gród,	Uczeń zna: • głównych bohaterów polskich legend. Uczeń rozumie: • pojęcia: dynastia,		Uczeń rozumie: • znaczenie legend dla	

	legenda. Uczeń potrafi: • wskazać na mapie Wielkopolskę i Gniezno.	kolebka. Uczeń potrafi: • opowiedzieć najważniejsze polskie legendy, • wymienić różnice między legendą a historią.	 Uczeń potrafi: • rozpoznać cechy charakterystyczne legendy, • odróżniać fikcję od prawdy historycznej, • wyjaśnić, kim byli Słowianie.	poznania początków państwa polskiego. Uczeń potrafi: • wskazać na mapie siedziby Słowian.	
Dawni Słowianie	Uczeń zna: • *nazwy głównych plemion słowiańskich zamieszkujących ziemie polskie*.	Uczeń zna: • *główne zajęcia Słowian*.	Uczeń rozumie: • *rolę i znaczenie grodów*. Uczeń potrafi: • *wskazać na mapie tereny w Europie zamieszkane przez plemiona słowiańskie*.	Uczeń rozumie: • pojęcie: *rzemieślnik*. Uczeń potrafi: • *opisać wygląd grodu słowiańskiego*, • *opisać wygląd słowiańskiej chaty*.	Uczeń potrafi: • *opisać warunki naturalne panujące na ziemiach polskich w X w.*, • *przedstawić warunki życia Słowian w X w*.
8. Chrzest Polski	Uczeń zna: • datę: 966, • postacie: Mieszka I, Dobrawy, • przyczyny, które skłoniły Mieszka I		Uczeń zna: • datę: ok. 960.		

	do przyjęcia chrztu. Uczeń rozumie: • pojęcie: poganin. Uczeń potrafi: • wskazać na mapie państwo Mieszka I.	Uczeń rozumie: • pojęcie: gród. Uczeń potrafi: • wyjaśnić, dlaczego Mieszko I przyjął chrzest, • opisać zmiany, jakie zaszły w państwie polskim po 966 r., • wyjaśnić, jak zmieniła się sytuacja polityczna Polski w Europie po chrzcie Mieszka I.	Uczeń rozumie: • pojęcie: kultura zachodnioeuropejska, • znaczenie chrztu jako wydarzenia, które zapoczątkowało historię Polski. Uczeń potrafi: • określić zasięg terytorialny państwa Mieszka I, • przedstawić okoliczności, w których doszło do chrztu Mieszka I.	Uczeń rozumie: • pojęcia: kurhan, palatium. Uczeń potrafi: • opisać wygląd grodu w Gnieźnie, • wymienić elementy kultury zachodnioeuropejskiej, którą Polska przyjęła po 966 r.	Uczeń potrafi: • omówić wierzenia Polan.
Początki chrześcijaństwa w Polsce	Uczeń rozumie: • pojęcie: *zakonnik (mnich)*.	Uczeń rozumie: • *co się zmieniło w państwie Polan po przyjęciu chrztu przez Mieszka*. Uczeń potrafi: • *wymienić najważniejsze zmiany, jakie w życiu Polan wprowadziła religia chrześcijańska*.	Uczeń rozumie: • pojęcie: *łacina*. Uczeń potrafi: • *opisać życie i obyczaje Polan przed przyjęciem chrztu*.	Uczeń rozumie: • *znaczenie niektórych słów Słowian*.	Uczeń potrafi: • *dostrzec przykłady wpływu obcych języków na język Polan i język polski*.

9. Pierwszy król Polski	Uczeń zna: • daty: 992, 1000, 1025, • postacie: biskupa Wojciecha, Bolesława Chrobrego. Uczeń rozumie: • pojęcie: zjazd gnieźnieński. Uczeń potrafi: • wymienić decyzje ogłoszone podczas zjazdu gnieźnieńskiego.	Uczeń zna: • datę: 997. Uczeń rozumie: • pojęcia: wyprawa misyjna, wojowie. Uczeń potrafi: • wskazać na mapie zmiany terytorialne państwa polskiego w czasie panowania Bolesława Chrobrego, • opowiedzieć historię zjazdu gnieźnieńskiego, • zlokalizować na mapie grody, które ogłoszono w 1000 r. biskupstwami.	Uczeń zna: • postać: Ottona III. Uczeń rozumie: • pojęcie: diadem, • znaczenie zjazdu gnieźnieńskiego. Uczeń potrafi: • scharakteryzować postać biskupa Wojciecha, • wyjaśnić, w jakich okolicznościach nastąpiły zmiany terytorialne państwa polskiego w czasie panowania Bolesława Chrobrego.	Uczeń potrafi: • wyjaśnić przyczyny zorganizowania wyprawy misyjnej do Prus, • omówić przebieg i skutki wyprawy misyjnej do Prus, • omówić dokonania Bolesława Chrobrego.	Uczeń rozumie: • znaczenie symbolicznej koronacji Bolesława Chrobrego dokonanej przez Ottona III, • znaczenie właściwej koronacji Bolesława Chrobrego. Uczeń potrafi: • opisać okoliczności powstania Drzwi Gnieźnieńskich i wyjaśnić, co przedstawiają.
Wojna Bolesława Krzywoustego z Niemcami	Uczeń zna: • postacie: *Bolesława Krzywoustego*, *Zbigniewa*. Uczeń rozumie:		Uczeń zna: • datę: *1109*, • postać: *Henryka V*. Uczeń rozumie:	Uczeń zna: • *przyczyny konfliktu między Bolesławem a Zbigniewem*. Uczeń rozumie:	

	• pojęcie: *rycerz*. Uczeń potrafi: • *wyjaśnić, kim byli rycerze*, • *wskazać na mapie Głogów*.		• pojęcia: *katapulta*, *trebusz*, *wieża oblężnicza*.	• pojęcie: *trybut*. Uczeń potrafi: • *omówić przebieg konfliktu Bolesława Krzywoustego z Henrykiem V*, • *opowiedzieć o machinach oblężniczych używanych w dawnych konfliktach*.	Uczeń potrafi: • *opisać przebieg oblężenia Głogowa*, • *ocenić postawę obrońców Głogowa*.
Zakony w Polsce	Uczeń potrafi: • *wyjaśnić, czym zajmowali się zakonnicy*.	Uczeń potrafi: • *opisać tryb życia mnichów*.	Uczeń zna: • postacie: *św. Benedykta, św. Franciszka*. Uczeń rozumie: • pojęcia: *reguła, jałmużna*.	Uczeń rozumie: • pojęcia: *skryba, skryptorium*, • *znaczenie działalności zakonów dla rozwoju nauki i kultury na ziemiach polskich*. Uczeń potrafi: • *opisać dokonania św. Franciszka*, • *wyjaśnić, czym zajmowali się franciszkanie i dominikanie*.	Uczeń potrafi: • *wyjaśnić, w jaki sposób działalność benedyktynów przyczyniła się do rozwoju Europy, w tym ziem polskich*, • *opisać wygląd*

					skryptorium, • *przedstawić działalność skrybów*.
10. Król Kazimierz Wielki	Uczeń zna: • daty: 1333, 1333–1370, • postać: Kazimierza Wielkiego. Uczeń rozumie: • pojęcie: zakon krzyżacki. Uczeń potrafi: • wskazać na mapie i umiejscowić w czasie państwo Kazimierza Wielkiego.	Uczeń zna: • daty: 1364, 1370. Uczeń rozumie: • pojęcia: żak, uniwersytet. Uczeń potrafi: • wymienić najważniejsze osiągnięcia Kazimierza Wielkiego, • wskazać na mapie zmiany terytorialne państwa polskiego w czasie panowania Kazimierza Wielkiego.	Uczeń zna: • datę: 1138, • postacie: Władysława Łokietka, Mikołaja Wierzynka. Uczeń rozumie: • pojęcie: rozbicie dzielnicowe Polski, • przyczyny utworzenia Akademii Krakowskiej. Uczeń potrafi: • opowiedzieć o panowaniu Kazimierza Wielkiego z uwzględnieniem powstania Akademii Krakowskiej, zjazdu monarchów w Krakowie i uczty u Wierzynka.	Uczeń rozumie: • pojęcie: rajca. Uczeń potrafi: • opisać sytuację państwa polskiego na początku panowania Kazimierza Wielkiego, • wyjaśnić, co oznacza stwierdzenie, że Kazimierz Wielki zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną, • ocenić panowanie i dokonania Kazimierza Wielkiego.	Uczeń potrafi: • opisać okoliczności, w jakich doszło do rozbicia dzielnicowego Polski, • wymienić uczestników uczty u Wierzynka.
11. Unia Polski z Litwą	Uczeń zna: • daty: 1385, 1386, 1386–1572, • postacie: Jadwigi,		Uczeń zna: • daty: 1384, 1399.		

	Władysława Jagiełły. Uczeń rozumie: • pojęcia: unia, dynastia Jagiellonów. Uczeń potrafi: • wskazać na mapie Krewo i Wielkie Księstwo Litewskie oraz obszar państwa polsko-litewskiego po zawarciu unii.	Uczeń rozumie: • dlaczego Jadwigę nazywa się królem Polski. Uczeń potrafi: • scharakteryzować osobę Jadwigi i wymienić jej zasługi dla kultury polskiej, • wyjaśnić przyczyny unii polsko-litewskiej.	Uczeń potrafi: • opisać okoliczności, w jakich Jadwiga stała się władczynią Polski, • przedstawić najważniejsze informacje o państwie litewskim w II połowie XIV w.	Uczeń potrafi: • opisać okoliczności, w jakich doszło do zawarcia unii Polski i Litwy.	Uczeń rozumie: • konsekwencje unii dla relacji między Polską, Litwą a zakonem krzyżackim.
12. Wielka wojna z zakonem krzyżackimi	Uczeń zna: • daty: 1409–1411, 15 lipca 1410, 1411, • postać: Zawiszy Czarnego z Garbowa, • postanowienia pierwszego pokoju toruńskiego. Uczeń potrafi: • zlokalizować na mapie	Uczeń potrafi: • opowiedzieć	Uczeń zna: • daty: 1308–1309, • postacie najważniejszych uczestników bitwy pod Grunwaldem. Uczeń rozumie: • konsekwencje przegranej pod Grunwaldem dla zakonu krzyżackiego.	Uczeń potrafi: • omówić relacje	Uczeń potrafi: • opisać relacje polsko-

	Grunwald i Toruń.	o przyczynach i skutkach bitwy pod Grunwaldem, • opisać przebieg bitwy pod Grunwaldem, • zlokalizować na mapie ziemię dobrzyńską.		miedzy Polską, Litwą a zakonem krzyżackim po 1386 r., • wyjaśnić, dlaczego w XIV w. Polska nie mogła odzyskać ziem utraconych na rzecz zakonu krzyżackiego.	-krzyżackie w XIV w.
Rycerze i ich zamki	Uczeń zna: • *najważniejsze elementy konstrukcji zamków rycerskich służące obronie*. Uczeń rozumie: • pojęcie: *rycerz*.	Uczeń potrafi: • *opisać wygląd rycerskiego zamku*.	Uczeń rozumie: • *co oznacza określenie rycerz bez skazy*.	Uczeń potrafi: • *wyjaśnić, czym się zajmował i jak się utrzymywał rycerz*.	
Polska spichlerzem Europy	Uczeń zna: • *najważniejsze budowle Gdańska*. Uczeń rozumie: • pojęcie: *żuraw*.	Uczeń zna: • datę: *1466*, • *postanowienia drugiego pokoju toruńskiego*. Uczeń rozumie: • pojęcie: *drugi pokój toruński*.	Uczeń zna: • daty: *1454–1466*. Uczeń rozumie: • pojęcia: *wojna trzynastoletnia, spichlerz*, • *znaczenie dla Polski odzyskania dostępu*		Uczeń rozumie: • pojęcia: *koga, Hanza*.

		Uczeń potrafi: • *wskazać na mapie zmiany terytorialne Polski po wojnie trzynastoletniej*.	*do morza*.	Uczeń potrafi: • *omówić zmiany gospodarcze na ziemiach polskich w związku z odzyskaniem Pomorza Gdańskiego*, • *opisać wygląd XVI-wiecznego Gdańska*, • *wyjaśnić, z czego wynikała potęga Gdańska*.	Uczeń potrafi: • *opisać wygląd kogi*.
13. O Akademii Krakowskiej	Uczeń zna: • postać: Mikołaja Kopernika. Uczeń rozumie: • pojęcie: astronom. Uczeń potrafi: • umieścić w czasie odkrycie Mikołaja Kopernika.	Uczeń rozumie: • pojęcie: żak, Uniwersytet Jagielloński. Uczeń potrafi: • opisać życie krakowskiego żaka, • opisać odkrycie Mikołaja Kopernika.	Uczeń zna: • datę: 1400, • okoliczności odnowienia Akademii Krakowskiej. Uczeń rozumie: • pojęcia: teolog, absolwent, teoria. Uczeń potrafi: • opowiedzieć o działalności Akademii Krakowskiej w XV w.	Uczeń rozumie: • dlaczego odkrycie Mikołaja Kopernika zostało poddane krytyce. Uczeń potrafi: • wymienić przedmioty wykładane w Akademii Krakowskiej, • przedstawić poglądy uczonych w XV w. na temat budowy	Uczeń potrafi: • opowiedzieć o życiu Mikołaja Kopernika.

				wszechświata.	
Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny					
Ocena roczna					
Temat lekcji	Poziom konieczny **ocena dopuszczająca**	Poziom podstawowy **ocena dostateczna**	Poziom rozszerzający **ocena dobra**	Poziom dopełniający **ocena bardzo dobra**	Poziom wykraczający **ocena celująca**
Złoty wiek kultury polskiej	Uczeń zna: • postacie: *Zygmunta I Starego, Zygmunta II Augusta, królowej Bony*, • *ramy chronologiczne złotego wieku w kulturze polskiej*. Uczeń rozumie: • pojęcia: *czasy zygmuntowskie, złoty wiek*.	Uczeń rozumie: • pojęcie: *arras*. Uczeń potrafi: • *przedstawić wkład Zygmunta I Starego i Zygmunta II Augusta w rozwój kultury polskiej w XVI w*.	Uczeń zna: • daty: *1507, 1518*. Uczeń potrafi: • *scharakteryzować postać Zygmunta II Augusta*.	Uczeń rozumie: • *na czym polegał wpływ królowej Bony na rozwój kultury polskiej w XVI w.*	Uczeń potrafi: • *opisać wygląd zamku królewskiego na Wawelu i kaplicy Zygmuntowskiej*.
14. Założyciel Zamościa	Uczeń zna: • postacie: Stefana Batorego, Jana Zamoyskiego, • główne budowle Zamościa.	Uczeń zna: • datę: 1572, • przyczyny wojny Rzeczpospolitej z Moskwą.	Uczeń zna: • daty: 1576, 1577–1582.	Uczeń zna: • daty: 1580, 1581–1582, 1582, • postać: Iwana Groźnego.	

	Uczeń rozumie: • pojęcia: szlachta, wolna elekcja, Rzeczpospolita, mąż stanu. Uczeń potrafi: • opisać działalność Jana Zamoyskiego.	Uczeń rozumie: • pojęcia: Moskwa, magnat (magnateria), rozejm. Uczeń potrafi: • wyjaśnić, na czym polegała różnica między rycerstwem a szlachtą.	Uczeń rozumie: • na czym polegały zagrożenia związane z wolną elekcją. Uczeń potrafi: • wskazać na mapie najważniejsze miejsca związane z wojną Rzeczpospolitej z Moskwą, • wymienić urzędy sprawowane przez Jana Zamoyskiego.	Uczeń potrafi: • wyjaśnić cele polityczne Stefana Batorego, • omówić politykę prowadzoną przez Stefana Batorego.	Uczeń potrafi: • opisać wygląd XVI-wiecznego Zamościa, • uzasadnić tezę, że Jan Zamoyski był mężem stanu.
15. Potop	Uczeń zna: • daty: 1655, 1660, • postacie: przeora Augustyna Kordeckiego, Stefana Czarnieckiego. Uczeń rozumie: • pojęcia: potop, wojna szarpana. Uczeń potrafi: • wskazać na mapie Częstochowę.	Uczeń zna: • postać: Jana Kazimierza, • postanowienia pokoju kończącego wojnę ze Szwecją. Uczeń rozumie: • pojęcie: hetman, • znaczenie obrony Jasnej Góry dla przebiegu konfliktu ze Szwecją. Uczeń potrafi: • wyjaśnić, jaki wpływ na przebieg potopu miała taktyka wojny szarpanej.	Uczeń zna: • daty: 1654, 1656, • postać: Karola X Gustawa. Uczeń rozumie: • pojęcie: oddziały partyzanckie. Uczeń potrafi: • wyjaśnić przyczyny konfliktu Rzeczpospolitej ze Szwecją i z Moskwą w XVII w.	Uczeń potrafi: • opisać przebieg konfliktu między Rzeczpospolitej a Szwecją, • opisać przebieg	Uczeń potrafi: • opisać jak zakończył się konflikt Rzeczpospolitej z Moskwą, • opisać skutki wojen

				obrony klasztoru na Jasnej Górze, • wyjaśnić przyczyny reakcji Polaków na wieść o ataku szwedzkim na klasztor.	prowadzonych przez Rzeczpospolitą w XVII w.
16. Bitwa pod Wiedniem	Uczeń zna: • datę: 1683, • postać: Jana III Sobieskiego. Uczeń rozumie: • pojęcia: islam, muzułmanie, odsiecz Wiednia, husaria. Uczeń potrafi: • usytuować w czasie wyprawę wiedeńską Jana III Sobieskiego.	Uczeń potrafi: • opisać wyprawę wiedeńską Jana III Sobieskiego, • opisać wygląd pałacu w Wilanowie.	Uczeń zna: • daty: 1672, 1673, • postać: Kara Mustafy. Uczeń rozumie: • pojęcia: sułtan, imperium, Allah, wielki wezyr, janczar, • znaczenie zwycięstwa pod Wiedniem.	Uczeń zna: • elementy uzbrojenia husarza i janczara. Uczeń potrafi: • opisać przebieg oblężenia Wiednia, • porównać uzbrojenie husarza i janczara, • opisać prywatne życie Jana III Sobieskiego.	Uczeń potrafi: • opisać organizację państwa tureckiego i jego cele polityczne.
Warszawa stolicą Polski	Uczeń zna: • postać: *Zygmunta III Wazy*. Uczeń rozumie: • pojęcie: *stolica*.	Uczeń rozumie: • pojęcie: *srebrny wiek*.	Uczeń zna: • daty: *1587, 1596*.		

				Uczeń potrafi: • *opisać rolę i znaczenie Krakowa oraz Warszawy w państwie polsko-litewskim*.	
W czasach Stanisława Augusta	Uczeń zna: • daty: *1764–1795*, • postać: *Stanisława Augusta Poniatowskiego*. Uczeń rozumie: • pojęcia: *Łazienki Królewskie, czasy stanisławowskie.* Uczeń potrafi: • *wyjaśnić, w jakim celu odbywały się obiady czwartkowe*.	Uczeń zna: • *główne zabytki znajdujące się w zespole pałacowo-parkowym w Łazienkach*. Uczeń rozumie: • *wpływ Stanisława Augusta Poniatowskiego na kulturę polską w XVIII w*.	Uczeń zna: • postacie: *Augusta II Mocnego, Augusta III Sasa, Ignacego Krasickiego*, • *ramy chronologiczne czasów saskich*. Uczeń rozumie: • pojęcie: *czasy saskie*. Uczeń potrafi: • *opowiedzieć o wyglądzie Łazienek Królewskich i znajdujących się tam zabytkach*.	Uczeń potrafi: • *przedstawić okoliczności wyboru Stanisława Poniatowskiego na króla Polski*, • *opisać przebieg obiadów czwartkowych*.	Uczeń potrafi: • *opisać sytuację Rzeczpospolitej w czasach saskich*, • *ocenić dokonania Stanisława Augusta Poniatowskiego w dziedzinie kultury*.
17. Powstanie kościuszkowskie	Uczeń zna: • daty: 1772, 3 V 1791, 1793, 1794, 1795, • postać: Tadeusza	Uczeń zna: • główne postanowienia Konstytucji 3 maja.	Uczeń zna: • daty: 1792, X 1794, • postać: Wojciecha Bartosa.		

	Kościuszki, • państwa biorące udział w I, II i III rozbiorze Rzeczpospolitej, • przyczyny wybuchu powstania kościuszkowskiego. Uczeń rozumie: • pojęcia: rozbiór, kosynierzy. Uczeń potrafi: • wskazać na mapie ziemie odebrane Rzeczpospolitej w I, II i III rozbiorze.	Uczeń rozumie: • pojęcia: patrioci, konstytucja, Naczelnik powstania, insurekcja. Uczeń potrafi: • opisać okoliczności wybuchu i przebieg powstania kościuszkowskiego, • wskazać na mapie miejsca najważniejszych bitew powstania kościuszkowskiego.	Uczeń potrafi: • opisać okoliczności uchwalenia Konstytucji 3 maja i II rozbioru Rzeczpospolitej, • opisać okoliczności klęski powstania kościuszkowskiego i III rozbioru Rzeczpospolitej.	Uczeń rozumie: • przyczyny utraty niepodległości przez Polskę. Uczeń potrafi: • opisać okoliczności, w jakich doszło do I rozbioru Rzeczpospolitej, • wyjaśnić znaczenie polskiego zwycięstwa pod Racławicami.	
18. Jak powstał *Mazurek Dąbrowskiego*?	Uczeń zna: • datę: 1797, • postacie: Jana Henryka Dąbrowskiego, Józefa Wybickiego, • słowa *Mazurka Dąbrowskiego*.		Uczeń zna: • postać: Napoleona Bonaparte.	Uczeń zna: • cele utworzenia Legionów Polskich we Włoszech.	Uczeń zna: • datę: 1927.

	Uczeń rozumie: • pojęcia: emigracja, Legiony Polskie we Włoszech. Uczeń potrafi: • odśpiewać trzy pierwsze zwrotki hymnu narodowego.	Uczeń potrafi: • wyjaśnić, jak doszło do wyemigrowania części Polaków z kraju po upadku powstania kościuszkowskiego, • przedstawić okoliczności powstania Legionów Polskich we Włoszech.	Uczeń rozumie: • co oznacza sformułowanie: „wolność, równość, braterstwo”. Uczeń potrafi: • opisać okoliczności powstania *Pieśni Legionów Polskich we Włoszech*, • wyjaśnić, jak doszło do rozwiązania Legionów Polskich we Włoszech.	Uczeń potrafi: • opisać działalność Legionów Polskich we Włoszech.	Uczeń potrafi: • ocenić dokonania Legionów Polskich we Włoszech.
19. Powstanie styczniowe	Uczeń zna: • daty: 22/23 I 1863, 1863, • postać: Romualda Traugutta. Uczeń rozumie: • pojęcia: Królestwo Polskie (Królestwo Kongresowe), branka, tajne państwo, • przyczyny wybuchu powstania listopadowego i powstania styczniowego. Uczeń potrafi:	Uczeń zna: • daty: 1830, 1831, 1864. Uczeń rozumie: • pojęcie: Rząd Narodowy, • charakter powstania styczniowego. Uczeń potrafi:	Uczeń zna: • daty: 1799, 1815. Uczeń rozumie: • pojęcia: kongres wiedeński, konfiskata mienia, zsyłka. Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi:

	• wyjaśnić, czym było tajne państwo.	• zlokalizować w przestrzeni powstanie styczniowe.	• omówić funkcjonowanie tajnego państwa.	• porównać stosunek sił między Polakami a wojskiem rosyjskim w 1863 r., • opisać przebieg i okoliczności upadku powstania styczniowego.	• opisać funkcjonowanie Królestwa Polskiego w latach 1815–1830, • opisać funkcjonowanie Królestwa Polskiego w latach 1815–1830.
O polską mowę	Uczeń zna: • datę: *1901*, • *cele rusyfikacji i germanizacji*. Uczeń rozumie: • pojęcia*: rusyfikacja, germanizacja, strajk szkolny we Wrześni*.	Uczeń zna: • postać: *Michała Drzymały*. Uczeń potrafi: • *wyjaśnić, w jaki sposób Polacy walczyli z rusyfikacją i z germanizacją*.	Uczeń rozumie: • *przyczyny podjęcia przez władze rosyjskie polityki rusyfikacyjnej oraz przyczyny podjęcia przez władze niemieckie polityki germanizacyjnej*.	Uczeń potrafi: • *omówić działalność władz rosyjskich i władz niemieckich wobec Polaków*.	
20. Polska laureatka Nagrody Nobla	Uczeń zna: • postać: Marii Skłodowskiej-Curie.			Uczeń zna: • postać: Alfreda Nobla, • największych wynalazców XIX w.	

	Uczeń rozumie: • pojęcie: Nagroda Nobla.	Uczeń potrafi: • wymienić najważniejsze wynalazki XIX w.	Uczeń potrafi: • przedstawić sytuację kobiet w XIX w., • wskazać różnice w położeniu kobiet i mężczyzn w XIX w., • wyjaśnić, jak zmieniło się życie człowieka dzięki wynalazkom XIX w.	Uczeń rozumie: • pojęcie: pierwiastek. Uczeń potrafi: • opisać działalność Marii Skłodowskiej-Curie we Francji.	Uczeń potrafi: • opisać dzieciństwo Marii Skłodowskiej, • opowiedzieć o działalności naukowej Marii Skłodowskiej-Curie.
21. Odzyskanie niepodległości	Uczeń zna: • datę: 11 XI 1918, • postać: Józefa Piłsudskiego. Uczeń rozumie: • pojęcia: Pierwsza Kompania Kadrowa, Legiony Polskie. Uczeń potrafi: • wyjaśnić, jak doszło do odzyskania przez Polskę niepodległości.	Uczeń zna: • daty: 1914–1918. Uczeń rozumie: • co było przyczyną tzw. kryzysu przysięgowego. Uczeń potrafi: • wyjaśnić okoliczności, w jakich powstały Legiony Polskie.	Uczeń zna: • datę: VIII 1914. Uczeń rozumie: • pojęcia: państwa centralne, ententa. Uczeń potrafi: • wymienić państwa wchodzące w skład wrogich obozów polityczno-wojskowych.	Uczeń zna: • przyczyny wybuchu I wojny światowej. Uczeń rozumie: • na czym polegała różnica między I wojną światową a wcześniejszymi konfliktami. Uczeń potrafi: • omówić działalność polityczną i wojskową Józefa Piłsudskiego.	Uczeń zna: • daty: IV 1917, 1917. Uczeń potrafi: • opisać skutki I wojny światowej, • dostrzec związki między sytuacją międzynarodową podczas I wojny światowej

					a wydarzeniami na ziemiach polskich.
Wojna polsko- -radziecka	Uczeń zna: • daty: *1919–1921, 13–16 VIII 1920*. Uczeń rozumie: • pojęcia: *Rosja Radziecka*, *Bitwa Warszawska*, *Cud nad Wisłą*, • *znaczenie polskiego zwycięstwa w Bitwie Warszawskiej*.	Uczeń potrafi: • *wyjaśnić, dlaczego Bitwę Warszawską nazwano Cudem nad Wisłą*, • *opisać przebieg wojny polsko-radzieckiej*.	Uczeń zna: • datę: *1921*. Uczeń rozumie: • pojęcie: *kontratak,* • *cel powstania obrazu Jerzego Kossaka Cud nad Wisłą*. Uczeń potrafi: • *wskazać symboliczne elementy ukazane na obrazie Cud nad Wisłą*.	Uczeń zna: • daty: *1917, II 1919*. Uczeń rozumie: • pojęcie: *komunizm*. Uczeń potrafi: • *opisać sytuację w Rosji po przejęciu władzy przez komunistów*.	Uczeń potrafi: • *scharakteryzować ideologię komunistyczną*.
22. Polskie osiągnięcia	Uczeń zna: • postać: Eugeniusza Kwiatkowskiego, • główne budowle w Gdyni okresu międzywojennego, • przyczyny budowy Gdyni.	Uczeń zna: • postanowienia konferencji pokojowej kończącej I wojnę światową dotyczące granic Polski. Uczeń rozumie:	Uczeń zna: • daty: 1922, 1926, 1937.		

	Uczeń potrafi: • zlokalizować na mapie Gdynię, magistralę kolejową, COP.	• pojęcia: magistrala węglowa, Centralny Okręg Przemysłowy (COP), • przyczyny powstania Centralnego Okręgu Przemysłowego.	Uczeń rozumie: • z czego wynikały trudności w integracji ziem polskich po rozbiorach.	Uczeń potrafi: • opisać okoliczności powstania portu i miasta Gdyni, • opisać architekturę Gdyni, • omówić proces tworzenia COP.	Uczeń potrafi: • opisać sytuację gospodarczą na ziemiach polskich po odzyskaniu niepodległości.
23. Szare Szeregi	Uczeń zna: • daty: 1 IX 1939, 17 IX 1939, • postacie: Adolfa Hitlera, Aleksego Dawidowskiego „Alka”, Jana Bytnara „Rudego”, Tadeusza Zawadzkiego „Zośki”, • jedną z przyczyn wybuchu II wojny światowej. Uczeń rozumie: • pojęcia: okupacja, hitlerowcy, ruch oporu, Szare Szeregi, Armia Krajowa (AK).	Uczeń zna: • datę: 1943, • najważniejsze akcje przeprowadzone przez Szare Szeregi. Uczeń rozumie: • pojęcia: mały sabotaż, Akcja pod Arsenałem.	Uczeń zna: • datę: 1941. Uczeń rozumie: • pojęcia: obóz koncentracyjny, kryptonim.		

	Uczeń potrafi: • wskazać na mapie państwa, które we IX 1939 r. zaatakowały Polskę.	Uczeń potrafi: • omówić działalność Szarych Szeregów.	Uczeń potrafi: • opisać działalność hitlerowców wobec ludności polskiej na ziemiach okupowanych, • omówić organizację Szarych Szeregów w czasie okupacji niemieckiej.	Uczeń potrafi: • przedstawić organizację ruchu oporu na ziemiach polskich, • opisać cele i przebieg wybranych akcji przeprowadzonych przez Szare Szeregi.	
24. O żołnierzach niezłomnych	Uczeń zna: • daty: 1944, 8 V 1945, • postacie: Józefa Stalina, Witolda Pileckiego, Danuty Siedzikówny „Inki”. Uczeń rozumie: • pojęcia: rząd londyński (emigracyjny), żołnierze niezłomni (wyklęci).	Uczeń zna: • plany Stalina wobec Polski. Uczeń potrafi: • opisać działalność Witolda Pileckiego i Danuty Siedzikówny „Inki” w czasie wojny.	Uczeń zna: • datę: 1943. Uczeń rozumie: • pojęcie: bezwarunkowa kapitulacja. Uczeń potrafi: • opisać w jaki sposób Stalin realizował swoje plany wobec Polski, • przedstawić okoliczności zakończenia	Uczeń rozumie: • tragedię żołnierzy niezłomnych prowadzących walkę z komunistami w Polsce. Uczeń potrafi: • przedstawić okoliczności aresztowania, procesu i śmierci Witolda Pileckiego i Danuty Siedzikówny „Inki”.	Uczeń rozumie: • pojęcie: Urząd Bezpieczeństwa. Uczeń potrafi: • przedstawić sposoby walki komunistów z przeciwnikami.

			II wojny światowej.		
25. Papież Polak	Uczeń zna: • daty: 1978–2005, • postać: Karola Wojtyły. Uczeń rozumie: • pojęcie: Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL).	Uczeń zna: • daty: 1920, 1978, • postać: Stefana Wyszyńskiego. Uczeń potrafi: • opisać działalność Karola Wojtyły jako papieża Jana Pawła II.	Uczeń zna: • daty: 1946, 1956. Uczeń rozumie: • pojęcia: prymas, odwilż. Uczeń potrafi: • wyjaśnić przyczyny odwilży i wskazać jej główne przejawy.	Uczeń rozumie: • powód, dla którego władze komunistyczne dążyły do podporządkowania sobie wszystkich organizacji w Polsce. Uczeń potrafi: • opisać życie Karola Wojtyły.	Uczeń potrafi: • opisać sytuację w państwie polskim po przejęciu władzy przez komunistów.
26. Pokojowa rewolucja „Solidarności”	Uczeń zna: • daty: 31 VIII 1980, 13 XII 1981, 1989, • postacie: Lecha Wałęsy, Anny Walentynowicz, Wojciecha Jaruzelskiego. Uczeń rozumie: • pojęcia: porozumienia sierpniowe, NSZZ „Solidarność”, stan wojenny, rozmowy	Uczeń zna: • datę: 14 VIII 1980, • wybrane żądania robotników zawarte w 21 postulatach. Uczeń rozumie: • pojęcia: postulaty, walka bez przemocy.	Uczeń rozumie: • pojęcie: internowani.	Uczeń zna: • daty: 1981, 1983.	

	okrągłego stołu. Uczeń potrafi: • wyjaśnić, jakie były skutki rozmów okrągłego stołu.	Uczeń potrafi: • wyjaśnić, na czym polegała walka bez przemocy.	Uczeń potrafi: • przedstawić stosunek władz komunistycznych do „Solidarności”, • opisać okoliczności wprowadzenia i przebieg stanu wojennego w Polsce.	Uczeń potrafi: • opisać przebieg strajku robotników w Stoczni Gdańskiej, • dostrzec krajowy i międzynarodowy odzew, jaki wywołała walka bez przemocy.	Uczeń potrafi: • omówić gospodarcze skutki rządów komunistów.

OBSZARY AKTYWNOŚCI PODLEGAJĄCE EWALUACJI

Na lekcjach historii oceniane będą następujące obszary aktywności:

- prawidłowe posługiwanie się chronologią oraz określanie wieku, w którym miały miejsce omawiane wydarzenia,
- poprawne posługiwanie się nowym słownictwem historycznym,
- określanie związków przyczynowo- skutkowych, czasowych i przestrzennych,
- umiejętność dokonywania samodzielnej interpretacji faktów i wydarzeń historycznych,
- analiza i interpretacja tekstów źródłowych,
- samodzielne wykorzystywanie różnych źródeł informacji do zdobycia wiedzy historycznej

FORMY EWALUACJI OSIĄGNIĘĆ

Prace klasowe:

- w ciągu semestru uczniowie piszą co najmniej 2 prace klasowe, obejmujące materiał z wyznaczonych działów,
- praca klasowa zapowiadana jest z tygodniowym wyprzedzeniem,
- trwa jedną jednostkę lekcyjną,
- może składać się z zadań testowych, zadań otwartych a także z analizy tekstu źródłowego/mapy/dzieła sztuki.

Kartkówki:

- krótkie sprawdziany, trwające 10-15 min, obejmujące materiał z 3 ostatnich tematów,

- nie muszą być zapowiadane,
- nie podlegają poprawie.

Odpowiedzi ustne:
- uczeń w ciągu semestru odpowiada przynajmniej jeden raz,
- nauczyciel nie uprzedza wcześniej ucznia, że sprawdzi poziom jego wiedzy,
- zakres materiału dotyczy wszystkich omówionych zagadnień z 3 ostatnich tematów.

Zeszyt:
- przynajmniej raz w semestrze będzie sprawdzany i oceniany zeszyt ucznia,
- w zeszycie muszą znajdować się wszystkie tematy lekcyjne,
- uczeń zobowiązany jest do uzupełnienia brakujących tematów,
- zeszyt powinien być prowadzony estetycznie i czytelnie.

Aktywność dodatkowa:
- przygotowanie materiału do nowej lekcji,
- udział w dyskusjach,
- poprawność i staranność wykonanych ćwiczeń, notatek, krótkich wypowiedzi,
- udział w konkursach przedmiotowych,
- udział w szkolnych wydarzeniach rocznicowych, organizowanych spotkaniach historycznych, happeningach.

ZASADY POPRAWIANIA OCEN:

- prace klasowe są obowiązkowe,
- uczeń ma prawo do jednokrotnej poprawy każdej oceny z pracy klasowej,
- zakres poprawianego materiału odpowiada zagadnieniom, które obejmowała poprawiana praca klasowa,
- czas na poprawę pracy klasowej wynosi 2 tygodnie od momentu wstawienia oceny do dziennika librus przez nauczyciela,
- w przypadku nieobecności ucznia na sprawdzianie nauczyciel wyznacza dodatkowy termin pisania pracy,
- uczeń przyłapany na niesamodzielnej pracy podczas pracy klasowej/kartkówki czy skopiowaniu pracy/wypowiedzi pisemnej z internetu otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy tej oceny,

- uczeń, który nie będzie miał ocen z prac klasowych przewidzianych programem nauczania - będzie pisał pracę semestralną w terminie uzgodnionym z nauczycielem ale nie później niż 2 tygodnie przed wystawieniem oceny semestralnej,

Pozostałe wymagania i zasady oceniania są zgodne ze statutem szkoły.

Przygotowała
Magdalena Wielechowska